

**Asamblea Parlamentaria Euro-Latinoamericana
Euro-Latin American Parliamentary Assembly
Assemblée Parlementaire Euro-Latino Américaine
Assembleia Parlamentar Euro-Latino-Americana**

EURO-LATIJSNS-AMERIKAANSE PARLEMENTAIRE VERGADERING

Commissie economische, financiële en handelszaken

14.8.2012

VOORLOPIGE VERSIE

ONTWERPRESOLUTIE

Voedselzekerheid vanuit het perspectief van de Europese Unie, Latijns-Amerika en de Caraïben

Corapporteur EP: ...
Corapporteur LAC:

Voedselzekerheid vanuit EU-LAC perspectief

De Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering,

- gezien Verordening nr. 1905/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 tot invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking,
 - gezien de op 25 januari 2006 aangenomen mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement met als titel "Een thematische voedselzekerheidsstrategie: werk maken van het voedselzekerheidsprogramma om de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling te bereiken" (COM(2006)0021),
 - gezien de op 31 maart 2010 aangenomen mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over een EU-beleidskader voor steun aan ontwikkelingslanden bij de aanpak van voedselzekerheidsproblemen (COM(2010)0127) en de op 10 mei 2010 aangenomen conclusies van de Raad,
 - gezien het verslag van de Commissie ontwikkelingssamenwerking van het Europees Parlement van 19 juli 2011 over het EU-beleidskader voor steun aan ontwikkelingslanden bij de aanpak van voedselzekerheidsproblemen,
 - gezien de op 31 maart 2010 aangenomen mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over humanitaire voedselhulp (COM(2010)0126) en de op 10 mei 2010 aangenomen conclusies van de Raad,
 - gezien de Verklaring van Rome over mondiale voedselzekerheid die in 1996 is aangenomen ter gelegenheid van de door de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) georganiseerde Wereldvoedseltop,
 - gezien het jaarverslag 2011 van de FAO over "The State of Food Insecurity in the World",
 - gezien het bulletin inzake voedsel- en voedingszekerheid van het Regionaal Bureau van de FAO voor Latijns-Amerika en de Caraïben voor de periode januari-maart 2012,
 - gezien de Verklaring van Los Cabos van de leiders van de G20 van 19 juni 2012 en het verslag van de viceministers van Landbouw van de G20 dat op 18 mei 2012 in Mexico-stad is aangenomen,
- A. overwegende dat artikel 25, lid 1, van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948 stelt dat een ieder recht heeft op een levensstandaard die hoog genoeg is voor de gezondheid en het welzijn van zichzelf en zijn gezin en in het bijzonder voeding;
- B. overwegende dat tijdens de Wereldvoedseltop (Rome, 1996) de leiders van 185 landen in de Verklaring van Rome over mondiale voedselzekerheid hebben herbevestigd dat iedereen het recht heeft op toegang tot veilig en voedzaam voedsel, in overeenstemming met het recht op voldoende voedsel en het fundamentele recht van iedereen om geen honger te lijden;
- C. overwegende dat als gevolg van de voedselcrisis van 2006-2008 39 landen in de wereld, voornamelijk Afrikaanse en Aziatische landen, te kampen hadden met kritieke noodsituaties op voedselgebied en dringend buitenlandse hulp nodig hadden en dat dit enorme gevolgen heeft gehad voor de meest kwetsbare bevolking;

- D. overwegende dat het aantal noodsituaties op voedselgebied de afgelopen dertig jaar is verdubbeld en dat voorspeld wordt dat deze tendens zich de komende decennia zal voortzetten als gevolg van een samenloop van verschillende factoren, waaronder: de klimaatverandering en de verergering van extreme weersomstandigheden, de toename van de wereldbevolking en de sterke groei van de opkomende economieën, de veranderende gewoonten en consumptiepatronen van de traditionele gemeenschappen, de verstoorde werking van de toeleverings- en de afzetketen voor levensmiddelen, de stijging van de energieprijzen, het frequentere gebruik van biobrandstoffen en de toenemende financiële speculatie in grondstoffen;
- E. overwegende dat de strijd tegen honger en ondervoeding, ondanks de vooruitgang die de afgelopen decennia is geboekt, de laatste vijf jaar in de meeste regio's is gestagneerd, onder meer door de inflatie van de grondstofprijzen;
- F. overwegende dat het probleem van de voedselonzekeerheid vooral de meest kwetsbare bevolking sterk treft, omdat deze haar koopkracht ziet dalen terwijl de armoedegrens hoger komt te liggen; overwegende dat ondervoeding bij kinderen en jongeren ernstige en onomkeerbare gevolgen heeft voor hun fysieke en intellectuele ontwikkeling, waardoor het potentieel van de bevolking op lange termijn beperkt wordt;
- G. overwegende dat in Latijns-Amerika honger en armoede vooral voorkomen in plattelandsgebieden, waar de kleine, lokale boeren aan zelfvoorzieningslandbouw doen op aangetaste en weinig vruchtbare gronden en waar hun inkomsten afhangen van de productieoverschotten die zij kunnen telen;
- H. overwegende dat de Latijns-Amerikaanse regio een sterke landbouwsector heeft en netto-exporteur is van grondstoffen, maar dat de regio als geheel desondanks niet heeft kunnen profiteren van de hoge prijzen die in de internationale markten voor deze producten worden betaald;
- I. overwegende dat voedselonzekeerheid niet alleen een ernstig humanitair probleem is, maar ook een belangrijke bedreiging voor de stabiliteit, de vrede en de veiligheid op wereldniveau;
- J. overwegende dat als gevolg van alle hierboven genoemde overwegingen de afgelopen jaren een wereldwijd bewustzijn is ontstaan van de omvang van het voedselzekerheidsprobleem en dat hierdoor inspanningen zijn geleverd om de coördinatie en het internationale beheer op dit vlak te versterken;
1. spoort de landen van de Europese Unie (EU) en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (LAC) aan om zich te blijven inzetten voor de verwezenlijking van de eerste millenniumdoelstelling voor ontwikkeling, die inhoudt dat tussen 1990 en 2015 het percentage mensen met een inkomen dat lager ligt dan een dollar per dag en het percentage mensen die honger lijden, worden gehalveerd; herinnert aan de nauwe relatie die bestaat tussen voedselgebrek en armoede en toont zich bezorgd omdat deze doelstelling nog lang niet bereikt is, maar zelfs meer dan een zesde van de wereldbevolking in armoede leeft en honger lijdt;
 2. maakt zich zorgen over de hoge voedselprijzen waarmee beide regio's momenteel te maken hebben, alsook over het feit dat de FAO voorspelt dat deze tendens van stijgende en schommelende voedselprijzen zich tijdens de komende decennia zal voortzetten;

3. neemt akte van de groeiende consensus over het feit dat de fundamentele veranderingen in het aanbod aan en de vraag naar levensmiddelen op wereldschaal, die een toenemende inflatie van de voedselprijzen in de hand werken, van structurele aard zijn en niet van cyclische aard; wijst erop dat deze structurele onevenwichtigheid haar oorsprong vindt in zeer uiteenlopende reële en financiële verschijnselen;
4. is net als talrijke internationale organisaties ontsteld door de steeds nauwere band tussen de landbouw- en levensmiddelenmarkten enerzijds en de financiële markten anderzijds; is er eveneens van overtuigd dat de sterke posities die beleggings- en pensioenfondsen hebben ingenomen in de markten voor financiële grondstoffenderivaten een beslissende bijdrage hebben geleverd aan de instabiliteit en de verstoring van de markten gedurende de laatste jaren;
5. stelt vast dat, hoewel het een moeilijk te kwantificeren verschijnsel betreft, als gevolg van de hoge voedselprijzen en de aanzienlijke verwachte opbrengsten de grootschalige aankoop van landbouwgronden in Latijns-Amerika de laatste jaren exponentieel is toegenomen; constateert dat dit soort operaties winstgevend kan zijn voor koper en verkoper, maar dat de ongelijke machtsverhouding tussen de partijen tijdens de onderhandelingen kan resulteren in een ongunstig resultaat voor de kleine landbouwers en ertoe kan leiden dat de autochtone bevolking de toegang tot de landbouwgronden verliest en dat de gronden in handen komen van een klein aantal grootgrondbezitters of van buitenlandse grondbezitters;
6. spoort de regeringen van de landen van de EU en LAC aan om goed te blijven samenwerken in de verschillende multilaterale bestuursfora inzake voedselzekerheid en gebruik te maken van de verscheidene biregionale EU-LAC-overlegstructuren om de standpunten hieromtrent op elkaar af te stemmen en te coördineren; beveelt aan dat bij de zoektocht naar wereldwijde oplossingen beide regio's overleg plegen met de verschillende sectoren van het maatschappelijk middenveld en met name met de landbouworganisaties en de inheemse bevolking;
7. dringt er bij de regeringen op aan voedselzekerheid in het beleid te integreren en te zorgen voor samenhang tussen het landbouw-, handels-, energie- en ontwikkelingsbeleid; vindt het in deze context gepast dat de meest ontwikkelde economieën van de EU en LAC hun stelsels voor landbouwsubsidies herzien en de eventuele gevolgen van de in de sector van de biobrandstoffen ingevoerde stimulansen bestuderen;
8. is van mening dat de zoektocht naar duurzame en langetermijnoplossingen voor het probleem van de voedselonzeekerheid moet worden gestimuleerd; benadrukt dat de programma's voor onmiddellijke toegang tot levensmiddelen en inkomensoverdracht behouden moeten blijven om het hoofd te kunnen bieden aan noodsituaties op voedselgebied, maar vraagt tevens dat men zich vooral inzet om oplossingen te vinden op het gebied van plattelandsontwikkeling en een stijgende productiviteit om zo de problemen op middellange en lange termijn te kunnen oplossen;
9. wijst erop dat moet worden ingezet op een beleid waarin de groeimogelijkheden van de landbouw zo goed mogelijk worden benut; onderstreept de verbeterde productiemethodes en toestand van de gronden, alsook het onderzoek naar en de ontwikkeling van gewassen, zaden en transgene teelten; meent dat er, om dat groeipotentieel te kunnen benutten, moet worden geïnvesteerd in de opleiding van landbouwers door middel van specifieke programma's voor capaciteitsopbouw en in infrastructuur op het platteland die ervoor zorgen dat de kleine landbouwers betere onderhandelingsmogelijkheden krijgen en dat

lokale markten dynamischer worden;

10. beveelt aan het beleid inzake de aanpassing van de productie en consumptie van grondstoffen uit te diepen, waarbij voorrang zou moeten worden gegeven aan die gewassen die het best zijn afgestemd op de voedselbehoeften van de plaatselijke bevolking en op de weers- en omgevingsomstandigheden; wijst er eveneens op dat niet-duurzame praktijken die bijdragen aan de achteruitgang van de bodem moeten worden vermeden en dat er beleid voor de diversificatie van de productie moet worden ingevoerd als alternatief voor de monocultuur, die sterk is blootgesteld aan de gevolgen van het weer, plagen en prijsschommelingen; is van mening dat die maatregelen, samen met een uitgebreidere toepassing van voedingseducatie, het mogelijk zullen maken om traditionele basisproducten te handhaven die bijdragen aan een bredere voedselbasis en de voedingstoestand van de bevolking verbeteren;
11. spoort de overheden aan maatregelen door te voeren voor steun aan gezinslandbouw, in het bijzonder maatregelen die bedoeld zijn om de toegang tot krediet te vergemakkelijken; merkt op dat landbouwgezinnen in het algemeen geen voordeel hebben kunnen halen uit de hoge voedselprijzen als gevolg van hun beperkte concurrentievermogen in de markten, de hoge prijzen van de productiemiddelen en de onvoorspelbaarheid van hun inkomsten, maar dat zij integendeel veel schade hebben ondervonden als gevolg van de prijsschommelingen, omdat het hierdoor moeilijker werd hun activiteiten te plannen, zij afgeschrikt werden om te investeren en hun toegang tot krediet beperkt werd;
12. roept de EU en de lidstaten op om inspanningen te blijven leveren op het gebied van ontwikkelingssamenwerking, ook al hebben zij momenteel te kampen met enorme begrotingsbeperkingen; onderstreept eveneens dat de EU en de lidstaten zorgen voor meer dan de helft van de wereldwijde officiële ontwikkelingshulp en dat een aanzienlijk deel van deze steun bestemd is voor voedselzekerheidsprogramma's, vooral in die landen die op voedselgebied het meest kwetsbaar geacht worden, zoals (in LAC) Honduras, Nicaragua, Cuba en Haïti; is ook ingenomen met de goede werking van de voedselvoorziening van een miljard euro die de EU heeft ingevoerd ter bestrijding van de voedselcrisis van 2006-2008;
13. verleent haar uitdrukkelijke steun aan het Wereldvoedselprogramma van de Verenigde Naties, omdat dit programma tijdens de steeds terugkerende noodsituaties op voedselgebied van de afgelopen jaren getoond heeft zeer efficiënt en zeer snel voedingsmiddelen te kunnen bezorgen aan de meest kwetsbaren;
14. is tevreden met de goedkeuring in juni 2011 van het "Action plan on food price volatility and agriculture" door de ministers van Landbouw van de G20 en in het bijzonder met de inwerkingtreding van het Agrarisch Marktinformatiesysteem (AMIS); erkent in deze context dat betere informatieverstrekking en transparantie van de markten een belangrijke rol spelen in het terugdringen van de prijsschommelingen op de grondstoffenmarkten;
15. verzoekt de overheden de maatregelen goed te keuren die noodzakelijk zijn voor de bestrijding van overmatige speculatie, misbruik en manipulatie op de grondstoffenmarkten; benadrukt dat de inspanningen om de financiële markten te reguleren pas doeltreffend kunnen zijn wanneer ze op wereldschaal worden geleverd; sluit zich in deze context aan bij de aanbeveling van de G20 om te zorgen voor een betere regulering van en toezicht op de markten voor grondstoffenderivaten en steunt de beginselen voor de regulering van en het toezicht op markten voor grondstoffenderivaten die in september 2011 door de Internationale Organisatie van Effectentoezichthouders (IOSCO) zijn voorgesteld; verzoekt

de IOSCO ook om snel aanbevelingen uit te werken over hoe deze beginselen in de praktijk kunnen worden gebracht;

16. erkent dat het opstellen en uitvoeren van voedselzekerheidsstrategieën een taak van de landen zelf is en dat er een goed evenwicht moet worden gevonden tussen steun aan de nationale productie en het afdekken van de voedselbehoeften door middel van handel; acht een stabiel, voorspelbaar en transparant handelsstelsel dat niet wordt verstoord essentieel om het doel van voedselzekerheid dichterbij te brengen en de productiviteit van de landbouw op te trekken;
17. spoort de nationale regeringen aan om in overeenstemming met de aanbevelingen van de FAO geen restrictief handelsbeleid te voeren om het hoofd te bieden aan binnenlandse problemen van voedselonzekerheid, omdat dit soort praktijken ertoe leiden dat de prijzen in de internationale markten nog meer stijgen en nog volatieler worden; roept de overheden dan ook op om het akkoord te bekrachtigen dat binnen de G20 is bereikt om uitvoerbeperkingen voor levensmiddelen, evenals de buitengewone belastingen die worden geheven op levensmiddelen die door het Wereldvoedselprogramma voor niet-commerciële humanitaire doeleinden worden aangekocht, op te heffen en in de toekomst niet meer in te voeren; dringt er bij de regeringen tevens op aan dat zij blijven onderhandelen om van dit akkoord een wereldwijd bindende WTO-overeenkomst te maken;
18. neemt akte van de analyse van de Wereldbank die erop wijst dat de sterke stijging van logistieke en transportkosten de afgelopen jaren een belangrijke factor is geweest in de inflatie van de grondstoffenprijzen; maant beide partijen bijgevolg beleid uit te werken om de handel te vergemakkelijken en het vervoer te liberaliseren, zowel binnen de regio's als tussen LAC en de EU;
19. verzoekt haar covoorzitters deze resolutie te doen toekomen aan het voorzitterschap van de Top EU-LAC, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie, aan de parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van alle landen van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, het Latijns-Amerikaanse parlement, het Midden-Amerikaanse parlement, het Andesparlement en het parlement van Mercosur, het secretariaat van de Andesgemeenschap, het Comité van permanente vertegenwoordigers van Mercosur, het permanente secretariaat van het Latijns-Amerikaans economisch systeem, alsmede aan de secretariaten-generaal van de OAS, en Unasur.